

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint
TELEFON 14 SZ.

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK

Megjelen vasárnap
Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K

A magyar szegényügy.

Ha a magyar szegényügy nagy területén végigtekintünk, úgy első és legerősebb benyomásunk az lesz, hogy hazánkban szegényügyről csak annyiban beszélhetünk, hogy a szegénység csak úgy és talán még nagyobb mértékben terjed, mint a külföldön, de egységes rendezéséről egyáltalában nem lehet szó és a szegényügy egyes részeiben is csak a gyermekvédelem halad a maga jól megalapozott útján.

De ennél a mostoha helyzetnél is szembetűnőbb az a másik, nem kevésbé különös jelenség, hogy egy országban, amely immár egy ezredév óta hoz törvényeket, egy némely elavult, porlepte királyi dekretumon kívül a szegényügynek létező egész írott jogforrása a községi törvénynek rövid két szakasza és egy 1898-ban hozott, de már magában az indokolásban is ideiglenesnek jelzett törvénynek egy néhány szakasza.

Tagadhatatlan, hogy egy ország közállapotainak nem az írott törvények kizárólagos ismertetői, de nem férhet kétség ahhoz sem, hogy amely ország közállapotainak minden egyes fontosabb mozzanatát törvény örökíti meg, abban az országban egy intézmény nem is létezik, ha nyomát a törvénykönyvekben nem találjuk.

Joggal állíthatjuk tehát, hogy a ma-

gyar törvényhozás a magyar szegényügygel eddig nem foglalkozott, sőt állíthatjuk, azt is, hogy a szegényügyet eddig hazánkban egyáltalán nem tartották érdemesnek arra, hogy vele az ország egész területére kihatóan foglalkozzanak.

Létezik ugyan egy belügyministeri rendelet, amelylyel a kormány a szegényügy rendezését elhárítja magától, de tudomásunk szerint senkisé ellenőrzi azokat a hatóságokat, amelyekre a belügyi kormány az ő tulajdonképeni feladatának teljesítését áthárította.

Hogy a magyar szegényügy rendezésére a mérvadó körök talán a legeslegújabb időkig mennyire nem gondoltak, az a legfényesebben kiviláglik abból, hogy hazánkban eddig a szegényügy rendezéséhez semmiféle előmunkálatokat sem végeztek, de még az előmunkálatok végzésére utasításokat sem adtak.

Minden más tudományágnak oly fontos segédforrását képező statisztikai évkönyveink ugyancsak nem vesznek a szegényügyről tudomást és ha a szegénység látható tüneteivel lépten-nyomon nem találkozoznánk, majdnem föltehetnők, hogy Magyarországon szegények egyáltalában nincsenek.

A szegényügynek teljesen elhanyagolt állapota annál feltűnőbb, mert korunk köztudomás szerint a szociális intézmények jegyében áll. Alig talál-

kozunk oly nyilvános ténykedéssel, amelynek socialis fontosságát ki ne domborítanák és alig hoznak újabb törvényt vagy rendeletet, amelynek socialpolitikai háttérét az indokolásban külön ne méltatnák.

A sok praeventiv intézkedéstől nem látjuk a létező bajokat, a nép boldogítását célzó törekvéstől nem látjuk magát a szegénységet. Már pedig addig, amíg magával a szegénységgel nem végeznek, amíg annak leküzdésére nem határozzák el magukat, addig nagy stílű socialpolitikát folytatni olyan anachronizmus, amely komoly következményeiben a nagy áldozatokkal hozott socialpolitikai vívmányokra még végzetes befolyással lehet.

Nem vonjuk kétségbe, hogy a szegényügynek rendkívül fontos részét képező gyermekvédelem Magyarországon oly magas fejlődési fokot ért el, hogy a legtöbb államnak mintaképpül szolgálhat és hogyha teljes egészében még nincs is kiépítve, ha továbbá gyakorlati eredményeiről végleges ítéletet ma még nem is mondhatunk, mégis az az egy biztosra vehető, hogy a magyar gyermekvédelem nagyarányu koncepciója, bármily nagy költségekkel is jár annak teljes keresztülvitele, eredményeiben a létező állapotnak óriási javulását fogja jelenteni. Amde a gyermekvédelem a szegényügy rendezésének bármily fontos,

Könyvek.

Könyvekről szólva, tulajdonképen el kellene sírnom ezt a kis sikket. Hanem hát az élet ugyis elég siratni való szomorúság, próbálkozzunk hát meg egyszer — már csak az ellentét kedvéért is — mosolyogni a könyvek fölött.

Hízen a könyv és mosoly ugyis atyafiságban vannak és most is, midőn a könyvet akarnám magyarázgatni, ott látom olvasóim arcán a mosolyt, mintha ezt akarnák mondani:

— Hogyan, ön akarja nekünk, asszonyoknak, megmagyarázni, mi a könyv? Hát nem tudja, hogy mi diplomatikus könyvezők vagyunk? . . . Nekünk a világegyetem nagy rektora állította ki a diplomát a könyvezés tudományáról.

Persze, most meg rajtam volna a sor mosolyogni! Hajh, de ki tud mosolyogni, mikor női könyvekről van szó?!

Mi férfiak, balga önteltségünkben hat nagyhatalommal áhitjuk magunkat. Milyen szörnyű tévedés! Nincs csak egy nagyhatalom és ez a női könyv!

A történelem Sámsonokat, Góliátokat, Herkuleseket, Botondokat, Toldyakat jegyzett föl, milyen pocsek törpességgé áztathatta ezeket is az asszonyi sírás.

Dinamitot, ruboritot, melinitet, s száz meg száz féle robbanó eszközöket talált ki a

nyughatatlan emberi elme: mennyire mögötte állnak ezek a pusztító elemek a szeliden patakzó női könyvek! Amikor csak sziklák robbantanak, de az asszonyi könyvcsepp még a legkeményebb férfi szívet is meglágyítja.

Sokat elmélkedtem afelett, vajjon micsoda titkos varázserő rejlik abban a pár csepp meleg vízben, melyek a női szemekből, a kellő pillanatban kicsordulnak.

A feleletet egy gyógyszerésztől tudtam meg, akinek gyakran voltak a feleségével házi szcénái. A családi zivatarnak hevesebb kitöréseinél azonban az asszony kék nefejejszemeiből megeredt a záporosó és a férj — be volt hűtve — meg volt hunyászkodva. Az én gyógyszerészem igen restelte a dolgot és egyszer aztán meg is emberelte magát. A legközelebbi családi égháboru alkalmával ugyanis, mikor ama bizonyos eső permeezni kezdett, a férj maró hidegséggel nevetett az asszony szeme közé: „Eh mit asszonyom, hagyjuk ezt a könyvezést”. Analizáltam már az ön könyveit és nem találtam azokban egyebet, mint két rész sósavat és egy rész klórsavat, a többi csak víz!

Bezzeg nagyobb respektusa volt a női könyvek előtt Shakespeare apónak, aki azt tartotta, hogyha a föld teherbe esnék, a női könyektől, bizonyára krokodilusokat szülne.

Alig tévedünk, ha azt állítjuk, hogy a nagy

britt költő ezeket a súlytó szavakat egy nagyobb szabásu perpatvar után írta.

Mert valljuk meg, sokszor mi is igazságtalanok vagyunk a női könyvek iránt. „Hát nem szép-e például az asszonyi könyv, mikor teljes amnesztiát ad és a szívárványhoz hasonlóan elárasztva a szeretet napjától — a házi harc vízőzőne után a békét hirdeti? És van-e valami szebb, szentebb, fellegesebb, mint a szerelmes szív szemében a itkos könyű, melyben egész lelke viszatükröződik, miként a reggeli nap a rózsabimbó harmatában?”

Egy szellemes svéd író azt mondja a könyvről, hogy ez a szív nyelve, melynek van gramatikája és etimológiája. Van múltja, régmúltja, mert vannak könyvek, melyeket a múlt és régmúlt idők emlékei sajtólnak ki szemekből. Van jövője, mert a remény is könyveket csal ki.

De még abban is hasonlít a könyv a nyelvhez, mert az asszony mind a kettővel jól tud bánni.

A nyelv ellen azonban csak védelmezheti magát a teremtés ura, de már a könyv ellen nincs orvosság.

A könyv a nyelvnek magasabb fokú kérése. Ami a nyelvnek gyakran a legnagyobb erőfeszítés mellett sem sikerül, azt a könyv könnyen elérheti. A könyv ultima ratió. Ha a nyelv az elokvencia minden tudományával nem képes egy báli toillettet, egy szép csipke,

de mégis csak egy részét képezi és a hozzáfűzött reményeket mindaddig nem fogja beváltani, amíg a szegényügy általános rendezéséből kiszakítva az általános rendezés rovására különös protekcióban részesül.

A betegápolás országos állapota a gyermekvédelem mögött már annyira elmaradt, hogy szervezett betegápolásról modern értelemben beszélni egyáltalában nem lehet és az országos betegápolási alap felhasználásával csak a szervezett betegápolás rendkívül szűk kereteit tudták létesíteni.

A szegényeknek azt a legnagyobb osztályát pedig amely a gyermekek és a kórházi ápolásra szoruló betegek közé nem tartozó többi szegényeket öleli föl, törvényeink jóformán meg sem említik, mert hiszen azok az intézkedések, amelyeknek egy mellékesen közbeszúrt törvényszakasz alapján a szegénynek legtöbbször javára már sok-sok év előtt meg kellett volna születniük, ma még csirájukban sem léteznek és még afölött sem vagyunk tisztában, hogy ebben az országban tulajdonképpen ki is tartja kötelességének, hogy ezeket az intézkedéseket megtegye és a házagot végre kitöltse.

Mindezek a mulasztások a magánjótékonyosságra is kárhuzatos hatással voltak. A közsegélyezés rendezetlenségével párhuzamosan a magánjótékonyosság is olyan irányban fejlődött, hogy jótékonyagnak majdnem nem is nevezhető. Alig akad ország, amelyben a magánjótékonyosság a szegényeket annyira lealacsonyító formában nyilatkoznék meg, mint minálunk. A megállapított napra összecsisztított alamizsna kéregetők kellemetlen és úgy a kéregetőre, mint a szemléelőre kínos csoportjai a nagy dobra vert öltöztetések, a tüdőbetegek részére kolduló gyermekek mindmegannyi fattyuhajtásai a magyar szegényügynek.

És mit mondjunk még az ugyancsak magyar különlegességként említhető szegényügyi „irnok-referensekről.” Hazánkban még pedig nemcsak a vidé-

ken, hanem a főváros kerületeiben is a legjobb esetben díjnokokra bízzák a szegényügy ellátását. Ezek az alsórangú hivatalnokok „gondozzák” a szegényeket, sőt ők hozzák meg vitás ügyekben rendszerint a jogerős ítéletet is, mert hiszen hazánkban még nem igen volt eset arra, hogy szegényügy az első fórumtól feljebb került volna.

Ezek az állapotok valóban tarthatatlanok. Ahol az állam még azzal sem törődik, hogy polgárai az inségtől és nyomortól megóvassanak, ott javító hatásokról, ideális javak megmentéséről beszélni valóban túlzás volna.

A szegényügy Magyarországon teljesen parlagon hever, se szabályozó rendelet, sem pedig az égető kérdéssel foglalkozó irodalom nincsen, százezrek sorsa, temérdek ártatlan existenciának elpusztulása nyomja az állam lelkiismeretét. És mégis minden csendes.

Dr. Forbáth Tivadar

Községi villamos telepek létesítése.

A községi villamos telepek létesítése tárgyában a belügyminister 50531/III. 1909 sz. alatt a községek és városokhoz a következő rendeletet intézte:

Mind gyakrabban előfordul azon eset, hogy egyes városok vagy községek a tervezett villamos berendezések előmunkálatainak, valamint a kiírási műveleteknek elkészítésére — szakértő hiányában — valamely gyárat kérnek fel s ezen művelet képezi azután a versenytárgyalás alapját. Ezen eljárást nem tartom helyesnek, mert az ekként készített kiírási műveletek rendszerint oly kikötéseket tartalmaznak, melyeket csak a tervező gyár képes teljesíteni az ő sajátos rendszerével. Igaz ugyan, hogy a kiírásban rendszerint bennfoglalatik, hogy a tervezettől eltérő tervekkel is lehet pályázni, de mindamellett — miként azt a tapasztalatok mutatják a pályázó cégek lehetőleg a tervezethez tartják magukat azon indokolással, hogy a kiírás alapját képező tervezetet a kiíró hatóság már el is fogadta.

Ily kiírási művelet pedig mindig a tervező cég javára billenti a mérleget. Ezen eljárás megváltoztatása céljából felhívom a városokat és községeket, miszerint a jövőben esetleg létesíteni szándékolt villamos berendezések tervezésével és a kiírási műveletének elkészítésével pártatlan szak-

értőt bízzanak meg, mely műveletek a kereskedelemügyi minister által műszaki és iparfejlesztési szempontból történt felvilágosítás után szolgálnának a közszállítási szabályrendelet 11. §-ának figyelembe vételével a kiírás alapjául. Ha a kiíró hatóság a tervezet elkészítésére szakértővel nem rendelkezik s ilyennek alkalmazását pénzügyi viszonyai meg sem engedik, a tervezet elkészítésének valamely gyárra való bizása föltétlenül kerülendő s ily esetekben a kiírás alkalmával csupán versenytárgyalásra való felhívás lesz kibocsátandó. Ezen felhívásban megadandó lenne a létesíteni szándékolt közvilágítási lámpák száma azzal, hogy a berendezés megfelelő nagyságu tartalékot kell, hogy magában foglaljon s egyben a hazai ipar védelme szempontjából a közszállítási szabályrendelet előírásai is kikötendők lesznek. Ezen esetben az odaitélésnél a közszállítási szabályrendelet 29. §-ának 10. pontja lesz szem előtt tartandó, melynek értelmében a szállítás vagy munka annak itélendő oda, ki — a tervekből ítélve — a kiírt szállítást vagy munkát műszakilag helyesen és viszonylag legjutányosabban teljesíti. Amennyiben pedig a kiíró hatóságoknak a fentiekben vázolt kiírásai műveletek elkészítéséhez utbaigazításokra lenne szüksége, úgy az adatok közlése mellett forduljanak közvetlenül a kereskedelmi muzeum igazgatóságához.

HIREK

— **Megyei választások.** Az e hó 22-én Zomborban megtartott vármegyei közgyűlésen Radich Aladár kulai szolgabíró 217 szavazattal választott palánkai főszolgabírónak, Payerle h. főszolgabíró ellenében, ki 127 szavazatot kapott. A megüresedett két szolgabírói állásra pedig Trenka Kálmán és dr. Brestyánszky Miklós választottak.

— **Hivatalvizsgálat.** Dr. Eperjessy Béla zombori törvényszéki elnök a múlt héten a kulai kir. járásbíró ügymenetét vizsgálta és azt a legnagyobb rendben találta. Az elnök itt tartózkodása alatt Mezey Zsigmond kir. tanács vendége volt.

— **Vármegyei jóváhagyás.** Az e hó 22-én Zomborban megtartott megyei bizottsági közgyűlésen a kulai Szent István-utca kikövezésére megtartott árlejtés jóváhagyott és így most már semmi akadály nem forog többé fenn, ezen rég várt munkálat kivitele ellen.

— **A kulai vásár.** Mult vasárnapon Kulán megtartott országos vásár nagyon látogatott volt. A forgalom nagysága mindenütt észlelhető volt és ez egyszer iparosaink is meg lehettek elégedve a vásár eredményével.

— **Juniális.** A kulai iparos dalárda jun. 27-én vasárnap a Ruyer-féle vasuti kertben műkedvelő nőtagjai tiszteletére juniálist rendez. Vendégeket szívesen fogad. Belépődíj nincs. Gyülekezés d. u. 2 órakor az ipar-tető udvarán.

— **Eljegyzés.** Stock Károly főgimn. tanár, eljegyezte Schmidt Ilona kisasszonyt Verbáson.

— **Köszönetnyilvánítás.** A kulai dalárda f. hó 19-én tartott dalestélyén az egylet pénztára javára felülfizettek: Mezey Zsigm., dr. Ormay Kálmán, dr. Deák Béla és Heine Nándor 10—10 K, dr. Hilkene Lajos 5 K, Kugler Béla, Zwipp Ferenc és dr. Kurcz Henrik 2—2 K, dr. König Soma 1.60 K, Lehrer Alfréd 1 K. A nemes adományokért ezuton mond hálás köszönetet a dalárda.

— **A kulai iparoskör** 1909 június 29-én a Zöldkertben saját pénztára javára táncestélyt rendez, melyre t. címét és becses családját tisztelettel meghívja. Kezdete este 8 órakor. Belépődíj személyenként 1 K, családjegy 2 K. Fölfizetéseket a jótékony célra köszönettel fogad és a helyi lapban nyugtáz.

— **A megyei tisztviselői kar köréből.** Fernbach Károly főispán, Pavlovics Fedort a zombori szolgabírósgától az apatini szolgabírósgáéhoz és dr. Simon Gyula gyakorlatnokot a palánkai szolgabírósgától a topolyai szolgabírósgáéhoz helyezte át. Gutvein Fülöp, kulai szolgabírósgáéhoz gyakorlatnokot pedig tb. szolgabírónak nevezte ki.

drága ékszer megszerzésére elegendően hatni: akkor a könyv lép föl, mint nagyhatalmasság és a kedves férj — a költségek viselésében elmarasztaltatik.

Mert hiába, azt tartja a példaszó: Ha az asszonyok sírnak, meg is nyírnak!

Egyébiránt a példabeszéd is nagyon mostohán bánik el a női könyvekkel. Azt mondja többek között: „Asszonynak könyve — gonoszságának fűszere.” „Sirás — asszonyi fogás.”

Sőt Balzac szerint már csak azért is óvakodunk kell a nőknek ellent mondani, mert különben könyvekre fakadnak, már pedig ha egyszer az asszony könyveinek vízműve megindul még egy Herkulest is bele fojtana.

De csak most kapom rajta magamat, hogy csakis a női könyvekről szólók, pedig a könyvek ugyancsak nagy szerepet játszanak mindnyájunk életében.

Amily sok félék az emberek érzései, ép oly sok féle a könyv forrása is. Könnyen vagy nehezen, sokat vagy keveset sirni — individuális dolog. Vannak emberek, akik a legcsekélyebb dolog felett megindulnak és alig fogta el a szívüket a garázda fájdalom, kicsordul szemeikből a könyv. Igen szellemesen jegyzik meg ezekről az írók, alig hogy megfogamzott keblükben az érzélem, máris bírja a könyv keresztvívét.

De soknál a fájdalomnak mélyen kell a szívbe behatni, mielőtt szemeikből csak egy

könyv is gördülne. És ezek szenvednek legtöbbször.

E fátum persze legkevésbé esik meg az asszonyokon. Az asszony minden érzelme nyilvánításánál a meleg vízhez folyamodik. És az a baj, hogy nem tekinti gyógyszernek melyet csöppenként kell használni, hanem mindjárt az özvönnyel áll elő.

De hát nem is esoda. Az asszonyok a felhőkben szeretnek lebegni. A felhőkből eső támad. Szerencsére az özvönvíz hamar eltakarodik és megjelenik a béke olajága. Szóval az asszonyok a legügyesebb tűzoltók, mert legtalálékonyabbak a vízfelvezésében. Nálunk a sirás nem fájdalom, néha élvezet.

Egy fiatal férj könyezve találja otthon kis feleségét. Persze, elrémül.

— Mi lelt, édesem?

Két kövér könyvecske a felelet.

— Ki bántott galambom?

Ujabb árvíz. A férfi kétségbe van esve, öngyilkosságra gondol.

— Hát szólj, lelkem, mit akarsz?

A nő ránéz, mosolyog és így szól:

— Csak sirni akarok!

Sajátságos, hogy mindnyájan sirva lépünk a világra és könyvek között válunk meg az élettől.

Egy keleti példaszó arra tanít, hogy mikor világra jövünk, mi sirunk és környezetünk nevet, iparkodjunk tehát úgy élni, hogy mikor a halál révében akarunk kikötni, mi nevéssünk és környezetünk sirjon.

— **Ujvidék rendőrfőkapitánya.** Balla Aladár főispán Ujvidék sz. k. város rendőrfőkapitányává ifju Jójárt János, eddigi helyettes főkapitányt nevezte ki.

— **Közs. jegyző választása.** Petróc község képviselőtestülete e hó 19-én Nikolits Izidor főszolgabíró elnökleite alatt tartott gyűlésen Dobsinszki Lodomir déronyai jegyzőt választotta meg — elhalálozott Pinte-rovits Jenő helyébe — közs. jegyzővé.

— **Házasság.** Hiel Kornél ág. ev. tanító Szilbácson folyó hó 21-én vezette oltárhoz Szeberényi Ludmilla kisasszonyt, nt. Szeberényi Vilmos Szilbácsi ág. ev. lelkész leányát.

— **Uj jegyző.** Tataháza az üresedésben volt községi jegyzői állásra Czirok Károly moholi aljegyző választott.

— **Felsőkabol község ügyészi állást** szervez. Felsőkabol község képviselőtestülete rendkívüli gyűlésben elhatározta, hogy egy községi ügyészi állást rendszeresít.

— **Nagy idők tanuja.** Dembitz Vilmos nyugalmazott községi orvos Kosuthfalván meghalt. Dembitz Vilmos a szabadságharcot mint főorvos küzdötte végig. Ötven éven át volt orvosa Kossuthfalvának. Amikor tizenkét év előtt nyugdíjba ment, a király a koronás arany éremkereszttel tüntette ki.

— **Kitüntetett gazdasági tudósító.** A földmívelésügyi miniszter, igen meleg hangú leírásban fejezte ki elismerését és köszönetét Császár Péter topolyai főszolgabírónak, gazdasági minőségben kifejtett működéséért.

— **Kinevezés.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter Günther Ferenc zombori lakost, a Bács-Bogrog vármegyei Gazdasági Egyesület ügyvezető igazgatóját a zombori törvényszék területére birtokrendezési ügyekben gazdasági szakértőül kinevezte.

— **Sertésvész Bács megyében.** Bács megyében a múlt héten ezeken a helyeken hivatalosan megállapították a sertésvészt: Bácsalmáson, Bajmokon, Janoshalmán, Mátételkén, Hercegszántón, Paripáson, Torzsán Ujverbáson, Péterrévén, Dunabölkényen, Palánkán, Parragon, Wekerlefalván, Titelen, Bajsán, Kishegyesen, Pacséron, Tiszaistvánfalván és Adán.

— **Ujabb szakiskola építése Szegeden.** Szegeden a kormány kendertermelő szakiskolát szándékozik felállítani. A tárgyalások a város és a kormány között már folynak, sőt az elmúlt héten Róth Lóránt min. tanácsos, Jánosházi főmérnök. Kiss Ferenc erdőtanácsos, Malina kir. főmérnök és Jezer-nicky műszaki tanácsos a város kiküldöttjével tartott beható tanácskozáson az építési helyre nézve is megállapodtak és a város hozzájárulásának mérvét is megállapították úgy, hogy az építkezés a jövő évben megkezdődhet.

— **Községi jegyzők és a bűnügyi nyomozások.** Az igazságügyminiszteriumban a bűnügyi nyomozásoknál a községi jegyzők részvételét kiszélesítő novella előkészítésével foglalkoznak. A községi jegyzők részére ezenkívül önálló nyomozó utasítást terveznek és a közigazgatási tanfolymon ennek a nyomozó utasításnak a tanítását is befogadják hozni.

— **A leglátogatottabb hely** most a fővárosban a régi Nemzeti színház előtti üveg-pavillon, a hoi a kezdődő holt saion dacára is a nap minden szakában ember ember hátán tolong a kíváncsiak serege, hogy a Gyermekevédő Liga által rendezett sorsjáték ott kiállított nyereménytárgyait megtekinthesse. A sorsjáték agilis, figyelmes rendezőse arról is gondoskodott, hogy az érdeklődők ne csupán a kiállított szebbnél-szebb nyereménytárgyakban gyönyörködhesenek, hanem más élvezetben is részesüljenek. A szemlélés közben ugyanis a pavillonban felállított két kitűnő zongora is szó-rakoztatja a közönséget, melynek hatalmas, szívhez szóló akkordjai még a keményebb sziveket is könyörületre indítják és fogékonyabbá teszik az elhagyott gyermekek iránt, melynek könyítése érdekében a Liga ezt a tárgysorsjátékát rendezte. A pavillonban a sorsjegyek sűrűn kelnek, úgy hogy mindinkább valóra válni látszik a remény, hogy a jul. 1-én kezdődő huzásig a 40000 drb. kibocsátott sorsjegy elkel s a Liga alapjai e révén te-mes összeggel fognak gyarapodni.

— **Gőzhengerszállítás.** Ujvidék sz. kir. város által beszerzendő 13 tonna üzemsúlyu uti gőzhenger szállítását vállalni óhajtó szak-cégek ajánlatukat június 30-ig d. e. 10 órára Ujvidék város tanács iktatójában beadhatják.

— **Katymáron** egy közkereseti társaság, 120000 K tőkével gőzmalmot, gőz- és kád-fürdőt akar létesíteni, mihez a községtől ingyen telket kért.

— **A madarasi vasuti állomáshoz** vezető th. ut kiépítése alkalmával végzendő munkára Bács-Bodrog vármegye alispánja versenyt hirdet. Pályázati határidő július 7.

— **Ügyvédek száma.** A szabadkai ügyvédi kamara területén 302 ügyvéd van és 238 ügyvédjelölt.

— **Az ifjuság az alkoholizmus ellen.** Országos Alkoholellenes Liga nyílt fölhívással fordul az ország érettségiző ifjusághoz, hogy segítőtül hívja a nemzetrontó alkoholizmus ellen. A fölhívás az ifjuságot küzdésre buzdítja a szeszes italok ellen és megkéri, hogy szokásos érettségi bankettet se tartsa meg, mert sok ifjunál ez a kárhozas ivásnak kezdete.

— **Hullaház építése.** Szilágyi község a temetőben 2869-67 K költséggel hullaházat épített. Az építkezés vállalatba adására jun. 30-án d. u. 5 órakor tart árlejtést a község előljárósága. Bánatpénz 5%. Az általános és részletes feltételek, tervek és a költségvetés a község jegyzői irodájában megtekinthetők.

— **Nyári cérna keztyük, harisnyák,** zephír és batiszt ingek, fűzővédők, vászon cipők nagy választékban Kardosnál Kulán.

Anyakönyvezés köréből 1909 június 19-től:
Születtek: Magyarits Margit, Acsanszky Iván, Magyarev Radován, Novakovits Szlobodán, Törő Anna. **Házasságot kötöttek:** Dudás Márton és Krebs Erzsébet, Keszég József és Vastag Viktor. **Elhaltak:** Kanyó Istvánné 55 éves, Grozdity Eva 17 éves.

Eljegyzési - **Selyem**
Lakodalmi -
Damast -
Eolienne -
és „Henneberg” selyem 1 K 35 f-től feljebb, bérmentve és vámentesen. Minta postafordultával.
Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich

AZ UJSÁG A LEGJOBB NAPILAP -
Egy óra 2 K 40 f, Negyedévre 7 K,
Félévre 14 K, Egész évre 28 K
Cím: „AZ UJSÁG” Budapest, Rákóczi-út 54

Gabona árak: Budapesten:			
Buza	—	—	13.65
Zab	—	—	8.04
Tengeri	—	—	7.82
Kulán:			
Buza	—	—	13.—
Zab	—	—	7.—
Tengeri	—	—	7.20

teljesen látható írásu
ÍRÓGÉP

következő előnyt nyújt:

- A **STOEBER** írógép írása az első betűtől az utolsóig teljesen és állandóan látható.
- A **STOEBER** írógép az összes rendszerű írógépek előnyeit magában foglalja és azonkívül számos újítással van ellátva.
- A **STOEBER** írógép 45 acél-billentője 90 írásjelet ír.
- A **STOEBER** írógép betűkarjai könnyen kicserélhetők.
- A **STOEBER** írógép visszaváltóval van ellátva és tizedes tabulátorral (rovatolókészülékkel) is szállítható.

Magyarországi vezérképvislet:

Lukács és Schwarcz Bpest, V. Vácikörút 60

1432 tkvi 909.

Arverési hirdetmény.

A hódsági kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Kubinyi Károly ujvidéki ügyvéd által képv. Szilvási György kölpényi lakos végrehajthatónak Gyerty Tyira pincédi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 2265 K tőkekövetelés, ennek 1907 évi nov. 15-től járó 6% kamatai, 6-60 K óvási, 1/3% váltódíj, 404 K 82 f már megállapított valamint jelenlegi 82-75 K és a még felmerülő költségek kielégítése végett a hódsági kir. jbiróság területén levő a pincédi 324 sz. tlkíkvben Al 600-601 hrsz. 303 ö. i. sz. ház és 1048 ölnyi beltelekre 1433 K s ugyanazon telek-íkvben A2 sor 1252 hrsz. 2 hold 298 ölnyi ingatlanra 715 K kikiáltási árban a Bröder Márk 118-89 K, Lederer Jenő 577-40 K, a Bácsmezei Agrártakaréktár 1160 K tőke és járuléka követeléseinek kielégítése céljából Pincéd községhezánál 1909 július 12-én d.u. 2 órakor birói végrehajtási árverésen ha magasabb ígélet nem tétetik, a kikiáltási áron alul is, de 717 K-án illetve 476 K-án alul nem fognak eladatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsértékének 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, s ha a kikiáltási árnál magasabb ígéletet tesznek, kötelesek a bánatpénzt a Vhn 25. §-a alapján kiegészíteni.

Hódság, 1909 ápril 2.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Befőzésre alkalmas

és enni való nagyszemű ropogós cseresznye kapható különként a Rács-féle Folanföldi szőlőtelepen Kula (Bács megye) 3

2646/tkvi 909

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dudás Lajos kulai lakos végrehajthatónak Manhold Kálmán szül. Manhold Irén bajai lakos végrehajtást szenvedő elleni 8135 K tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék a kulai kir. járásbiróság mint tkvi hatóság területén levő a kulai 2831 sz. betétben Al 1-2 sor 635 hrsz. 236 □-ölnyi szántó és 636 hrsz. 426 □-ölnyi 1122 ölsz. ház udvarral 3312 K kikiáltási árban és az A+ 1 sorsz. 3439/2-b hrsz. 955 □-ölnyi szántó 275 K ezennel megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte és hogy ezen fennebb megjelölt ingatlan 1909 szeptember 23-án d.u. 3 órakor ezen kir. jbiróság hiv. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, azonban a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 331-20 K és 27-50 Kt. készpénzben, avagy az 1881. LX. tc. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1. 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. tc. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, s ha ezen kötelezettségének nyomban eleget nem tesz, ígéréte figyelmen kívül marad, és az árverésben — mely haladéktalanul folytatandó — részt nem vehet.

Kula, a kir. jbiróság mint tkvi hatóság 1909. június 19.

PETNEHÁZY kir. albíró

Ügyes köteles legények

tartós és jól fizetett munkát kapnak a Hódsági Kötélgyárban

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy ügyvédi irodámat Kulán özv. É bend Józsefné házában (Árpád-út) megnyitottam.

Tisztelettel
Dr. Strasser Miksa
ügyvéd

2406 sz. 909.

Pályázati hirdetmény

Járásom Kula községében leköszönés folytán megüresedett s évi 900 K készpénzfizetéssel javadalmazott községi *III-ik irnoki állásra* pályázatot hirdetek s felhívom pályázni öhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám *julius 20-ig* annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kula, 1909 június 24.

1-2

Dr. BUDAY főszolgabíró

2911 sz. 909.

Pályázati hirdetmény.

Járásom Veprőd községében lemondás folytán megüresedett *községi orvosi* állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazását, évi előleges havi részletekben fizetendő 1600 K készpénzfizetés és az 1908 évi XXXVIII. tc. alapján megállapítandó lakbér és látogatási díjak képezik.

A megválasztandó orvos kézi gyógyszer-tár tartására köteleztetik.

Felhívom pályázni öhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám *julius 20-ig* annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kula, 1909 június 12.

2-3

Dr. Buday főszolgabíró

2206 sz. 909.

Pályázati hirdetmény.

Zsablya községben lemondás folytán megüresedett és évi 1000 K fizetés és 400 K lakbérrel javadalmazott *községi segédjegyzői* állásra *julius 15-ig* való lejáratall pályázatot nyitok.

Az állást elnyerni öhajtók szabályszerűen felszerelt kérvényeiket alulírottához a pályázati határidőn belül nyujtsák be. Szerb nyelv tudása megkívántatik.

Zsablya, 1909 június 10.

2-3

TRENKA főszolgabíró

24

K-tól kezdve legújabb divatú öltönyöket, 4 K-tól kezdve nyári divat-mellényekérték szerint — k é z i t
PONGRÁCZ A. SÁNDOR
írászábo Kulán

362/909 bv. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági kiküldött az 1881. évi LX. tc. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kulai kir. jbiróság 1909 évi V 246 4 sz. végzése következtében vb. Löbl Mór és vb. Löbl Sándor csódtömege javára lefoglalt és 3518 K-ra becsült malomalkatrészeket nyilvános árverésen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. jbiróság 1909 évi V 246/4 számú végzése folytán Újverháson vb. ifj. Löbl Mór vb. Löbl Sándor házában és telepén leendő eszközzésére 1909 *julius 2-án* d.u. 2 óráját határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozókát oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881 LX. tc. 107 és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111 §-a értelmében mindazokat, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket az árverés megkezdéseig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Kula, 1909 június 22.

Svrakin István
kir. jbirósági kiküldött

1184 sz. 909

Szépliget községétől

Bérbeadási árverési hirdetmény.

Szépliget község alulírt előjárói közhírré tesszük, hogy a község tulajdonát képező községi nagyvendéglő 1910 január 1-től számított 3 évre terjedő bértartamra vagyis 1910, 1911 és 1912-ik évre *junius 24-én* d.e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen bérbeadni fog.

Az árverés alkalmával bánatpénzüll a kikiáltási ár 10⁰/₀-a az árverést vezető községi bíró kezeihez leteendő.

Az árverési feltételek a hivatalos órákban a községi jegyzői hivatalban megtudhatók.

Szépliget, 1909 június 8.

Benyács Simon
jegyző

3

Baljer János
bíró

AKI

valamit eladni vagy venni öhajjt, az hirdessen a

BÁCSKAI KÖZÉRDEKBE

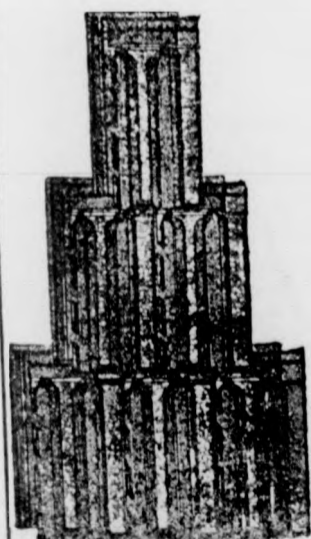
Hirdetési árak:

Egész oldal	25 K
Fél oldal	14 K
Negyed oldal	10 K
Nyolcad oldal	6 K
Tizenhatod oldal	3 K

Kis hirdetés egyszeri beiktatása 5 sorig 1 K

CLAYTON & SHUTTLEWORTH®
Budapest, Váci-körút 68,
Egyes gépek és alkatrészek megvásárolhatók a következők között:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszók, jégcséplőgépek, láherő-cséplők, üszítő-rosták, kőszelvények, kőszelvény- és aratógépek, szénegységű, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szénkavicsók, négykékek, kukoriczamorzsológépek, érdőzők, őrlőmalmok, egyetemes asztal-és, 2- és 3-vasú okék és minden egyéb gazdasági gép.

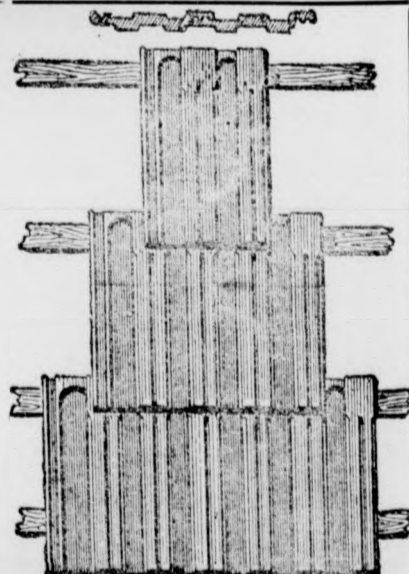
Bohn kikinai eserepe

Saját érdekében csak **BOHN-féle** nagykikindai és zombolyai cserepet fogadjon el és utasítson vissza más silány minőségű cserepet, mert csak a

BOHN-féle CSERÉP jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.

Tessék mintát és árjegyzéket kérni.

BOHN-CSERÉP-GYÁR, ZSOMBOLYA.

Bohn zombolyai eserepe

Sirolin

Ez az új orvosság és a testsúlyt megsztin-teti a köhögést, váladékot, éjféli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által tapasztalt eredménnyel.

Mifolygy értéktelen utánpótlást is kínálunk, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Röpködő orvosi mndéletek a gyógyszerészek-ban. — Ára levegőnkül 4. — koron.